

מי נתן למשפּה יַעֲקֹב ויִשְׂרָאֵל
לְבוֹזִים הָלֹא ה' וְגו'. בא רֵאָה,
מִזְמַן שֶׁנַּחֲרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ,
הַבְּרֻכּוֹת לֹא שׁוֹרוֹת בְּעוֹלָם
וְנִמְנָעוֹת, כְּכִיכּוֹל נִמְנָעוֹת
מִמְעָלָה וּמִטָּה, וְכֹל אוֹתָן שָׁאֵר
הַדְּרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת מִתְּנַבְּרוֹת
וְהוֹלְכוֹת וְשׁוֹלְטוֹת עַל יִשְׂרָאֵל,
מִשׁוּם שֶׁהֵם גָּרְמוּ בַּחֲטָאֵיהֶם.

הַפְּסוּק הַזֶּה אֵין מִתְיַשְׁבִּים
דְּבָרָיו, שֶׁכְּתוּב מִי נָתַן לַמֶּשֶׁפָּה
יַעֲקֹב. כִּינּוּן שֶׁאָמַר מִי נָתַן
לַמֶּשֶׁפָּה יַעֲקֹב ויִשְׂרָאֵל, מֵה זֶה
חֲטָאנוּ לוֹ? הֲיָה צָרִיף לְהִיּוֹת
חֲטָאוּ לוֹ! וְאִם אָמַר חֲטָאנוּ לוֹ,
מֵהוּ וְלֹא אָבוֹ? וְלֹא אָבִינוּ צָרִיף
לְהִיּוֹת!

אֲרָא בְּשַׁעֲהַ שֶׁנַּחֲרַב הַמִּקְדָּשׁ
וְנִשְׂרַף הַהֵיכָל וְהָעַם הִגְלָה,
רִצְתָה הַשְּׂכִינָה לְהַעֲקֹר מִמְּקוֹמָהּ
וְלָלַכְת עִמָּהֶם בְּגָלוּת. אָמְרָה:
אַלְף בְּרֵאשׁוֹנָה לְרֵאוֹת אֶת בֵּיתִי
וְהֵיכָלִי, וְאֶפְקֹד אֶת מְקוֹמוֹת
הַפְּהָגִים וְהַלּוּיִם שֶׁהָיוּ עוֹבְדִים
בְּבֵיתִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ
הַסְּתַפְּלָה כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְמַעְלָה
וְרֵאָתָה אֶת בַּעֲלָהּ מְסַתְּלֵק מִמֶּנָּה
לְמַעְלָה לְמַעְלָה. יוֹדָה לְמִטָּה,
נִכְנָסָה לְבֵית וְהַסְּתַפְּלָה בְּכֹל
אוֹתָם הַמְּקוֹמוֹת, וְנִשְׁמַע קוֹל
לְמַעְלָה לְמַעְלָה, וְנִשְׁמַע קוֹל
לְמִטָּה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב (יִרְמִיָּה ל"א) קוֹל
בְּרָמָה נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים
רַחַל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ וְגו',
וּבְאֵרוֹהָ.

כִּינּוּן שֶׁנִּכְנָסָה לְגָלוּת, הַסְּתַפְּלָה
עַל הָעַם, וְרֵאָתָה שֶׁדוֹחֲקִים
אוֹתָם וְרוֹמְסִים אוֹתָם בְּגָלוּת כִּינּוּן
רַגְלֵי שָׁאֵר הָעַמִּים. אַז אָמְרָה:
(יִשְׁעִיָּה מ"ב) מִי נָתַן לַמֶּשֶׁפָּה יַעֲקֹב
וְגו'. וְהֵם אוֹמְרִים: הֲלֹא ה' זֶה
חֲטָאנוּ לוֹ. וְהִיא אוֹמְרָת: וְלֹא אָבוֹ
בְּדַרְכֵי הַלּוֹף וְלֹא שִׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ.

לַמֶּשִׁיפָה יַעֲקֹב (ד' קלד ע"א) ויִשְׂרָאֵל לְבוֹזִים
הֲלֹא יי וְגו'. תָּא חֲזִי, מִזְמַנָּא דְאַתְחַרְב בֵּי
מִקְדָּשָׁא בְּרַכָּאן לֹא שְׂרִיין בְּעַלְמָא וְאַתְמַנְעוּ,
כְּכִיכּוֹל אַתְמַנְעוּ מִעֵילָא וְתַתָּא, וְכֹל אֵינוּן
שָׁאֵר דְרַגִּין תַּתָּאִין מִתַּתְּקַפִּי וְאַזְלִי וְשְׁלַטִּי
עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל בְּגִין דְּאֵינוּן גָּרְמוּ בַּחוּבֵיהּ.
הָאֵי קָרָא לֹא אַתְיִישְׁבֵן מְלִיָּה דְכְּתִיב מִי נָתַן
לַמֶּשִׁיפָה יַעֲקֹב, כִּינּוּן דְּאָמַר מִי נָתַן
לַמֶּשִׁיפָה יַעֲקֹב ויִשְׂרָאֵל, מֵהוּ חֲטָאנוּ לוֹ,
חֲטָאוּ לוֹ מִיבְעֵי לֵיהּ, וְאִי אָמַר חֲטָאנוּ לוֹ,
מֵאִי וְלֹא אָבוֹ, וְלֹא אָבִינוּ מִיבְעֵי לֵיהּ.

אֲרָא בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַרְב מִקְדָּשָׁא וְאַתְרוּקְד
הֵיכְלָא וְעַמָּא אַתְגְּלִי, בְּעֵיא שְׂכִינְתָא
לְאַתְעַקְרָא מִדּוּכְתָּהּ וְלְמִיָּהּ עִמָּהוּן בְּגָלוּתָא,
אָמְרָה אֵיָּהּ בְּקַדְמִיתָא לְמַחְמֵי בֵּיתָאֵי
וְהֵיכְלָאֵי וְאַפְקוּד עַל דּוּכְתֵי דְכַהֲנֵי וְלִיוָאֵי
דְּהוּוּ פְּלַחִין בְּבֵיתָאֵי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּהֵיא שַׁעֲתָא אַסְתַּפְּלַת
כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לְעֵילָא וְחַמַּאת דְּבַעֲלָהּ
אַסְתַּלַּק מִנָּה לְעֵילָא לְעֵילָא, נַחֲתַת לְתַתָּא
עֲאֻלַת בְּבֵיתָא וְאַסְתַּפְּלַת בְּכֹל אֵינוּן דּוּכְתֵי,
וְאַשְׁתַּמַּע קָלָא לְעֵילָא לְעֵילָא וְאַשְׁתַּמַּע קָלָא
לְתַתָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב (יִרְמִיָּה ל"א) קוֹל בְּרָמָה
נִשְׁמַע נְהִי בְּכִי תִמְרוּרִים רַחַל מְבַכָּה עַל בְּנֵיהָ
וְגו' וְאוֹקְמוּהָ.

כִּינּוּן דְּעֲאֻלַת בְּגָלוּתָא אַסְתַּפְּלַת בְּעַמָּא
וְחַמַּאת דְּדַחְקֵי לֹון וְרַמְסֵי לֹון בְּגָלוּתָא
כִּינּוּן רַגְלֵיהּ דְּשָׁאֵר עַמִּין, כְּדִין אָמְרַת (יִשְׁעִיָּה מ"ב)
מִי נָתַן לַמֶּשִׁיפָה יַעֲקֹב וְגו'. וְאֵינוּן אָמְרִין
הֲלֹא יי זֶה חֲטָאנוּ לוֹ. וְהִיא אָמְרַת וְלֹא אָבוֹ
בְּדַרְכֵי הַלּוֹף וְלֹא שִׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ.

חֲטָאנוּ לוֹ. וְהִיא אוֹמְרַת: וְלֹא אָבוֹ
בְּדַרְכֵי הַלּוֹף וְלֹא שִׁמְעוּ בְּתוֹרָתוֹ.